

 Natis 12.000. Štajerc košta za celo leto samo 60 krajcarjev.

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopiju.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 števk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—

$\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—

$\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—

Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 5.

V Ptuj v nedeljo dne 10. marca 1901.

II. letnik.

Ubogi Slovenci!

Med tem, ko se Nemci in Čehi vsako leto od 5 do 7 odstotkov pomnožijo, noče se to pri slovenskem ljudstvu goditi. V letih 1880 do 1890 zmanjšalo se je slovensko ljudstvo za 4 odstotke in zdaj ko sicer izid ljudskega štetja še ni znan, se pa bojimo, da bode prej slabše, nego boljše. Vsi pošteni prijatelji slovenskega ljudstva se morajo vprašati, kje tiči vzrok te žalostne prikazni, in katera sredstva bi bila uporabiti, da bi se slovensko ljudstvo tudi tako krepko razvijalo kakor drugi narodi.

Posebno tisti gospodje, kateri se enino kot narodnjake kažejo, naj bi se s tem važnim vprašanjem bavili in svete za odpomoč dajali, pa žalibog, ti gospodje za kmeta nimajo časa in tako je »Štajerc« o stvari začel sam misliti in zdravilna sredstva tudi našel.

Slovincem ni treba svojim ženam nič očitati, saj pri nas pride tudi toliko in še več otrok na svet, kakor pri Nemcih in Čehih; ali veliko siromaštvo v kmečkem stanu ne pusti ljudstva vspevati. Veliko otrok umrje že v prvem letu svojega življenja, ker jih ni mogoče redno oskrbovati in veliko tisoč odraslenih se izseli, ker doma trpijo lakoto in ne dobijo dela. V vseh premogokopih na Gornjem Štajerskem in po fužinah so delavci večinoma Slovenci in celo na Nemško in Rensko provincijo in Westfalen se izselijo, da najdejo delo. Tudi se jih mnogo po brezsrčnih agentih zapelje, da odpotujejo v Ameriko, kjer ubožno pridejo v nič. Le malo teh izseljencev se zopet v svojo domovino povrne, večina jih pride ali v nič ali se pa naselijo v nemških krajih in njih otroci postanejo Nemci. Ako se bode tako dalje godilo, je vsako upanje zgubljeno, da bi se slovenski narod med narodi kedaj do veljave in neodvisnosti povspel.

Kdor toraj z nami misli pošteno, ta mora skrbeti: 1. da se hrana ljudstvu zboljša, 2. da Slovenci zaslužijo svoj kruh v svoji domovini, da se jim ni treba izseljevati.

Vzemimo na primer Gornje Štajarsko, tam se nikdo ne izseli, ker se v vsakem večjem kraju nahaja več fabrik, kjer deželani kar jih je preveč, delo dobijo, toraj jim domovine ni treba zapustiti. Ali tudi

kmetovalcu se ni treba izseliti in on živi dobro, kajti on proda svoje pridelke delavcem drago, katerih se po fabrikah in drugih delavnicah na tisoče nahaja. Tako je pomagano vsem in ljudstvo se množi od leta do leta. Kako zgleda pa pri nas na Spodnjem Štajerskem? Pri nas ne upa si nikdo fabrik postavljati in denar riskirati, kajti naši slovenski patrijoti in doktorji nočejo nemških fabriških gospodov v deželi imeti, duhovni pa pravijo: po fabrikah se ljudstvo popači. Mi pa pravimo: rajši ljudstvo v deželi popačiti pustiti, kakor pa da se v tujini popolnoma uniči, in rajši z nemškim denarjem delati v slovenski deželi kakot pa naše sinove v nemške fabrike na Gornje Štajarsko in Nemško pošiljati. Ali pa se mora ravno z nemškim denarjem delati? Ali ni tudi dosti bogatih Slovencev, kateri bi podjetja snovati zamogli? Ali bi ne bilo bolje, ko bi posojilnice osnovale fabrike, namesto da v mestih z denarjem ubogega kmeta postavljajo palače!

Toraj na noge vi vrli Slovenci! Odprite blagajne in vzemite stotisočake iz njih. Ako bodete previdno pričeli, bodejovam vaše fabrike ravno tako dobre obresti nosile kakor Nemcem in ubogo stradajoče slovensko ljudstvo bode vas blagoslovilo. Nočete pa li nič storiti, potem prihranite si tudi vse lepe govore, kajti tudi najlepši govori ne bodejo zabranili pogina slovenskega ljudsta.

Slovenska kmečka zveza.

Za kmečko zvezo kaže se že živahno zanimanje in nam je že v ta namen došlo mnogo dopisov. Mi toraj sporočamo, da se bode letna članina najbrž na 20 krajcarjev odmerila, in da se bode osnovalni shod v kratkem v Ptuj vršil. Tega shoda se bodejo smeli vsi tisti udeležiti, kateri se bodejo do tistega časa kotudje oglašili. Denarja za sedajšenidopošiljati, ampak piše se samo ena dopisnica na »Štajerca«, v katerej naj se naznani natančni naslov člana.

Pristopiti zamorejo samo moški, ki so občinski volilci. že 24 let stari in so avstrijski državljani.

Že pri prvem shodu se bode ena važna zadeva v korist kmečkemu stanu rešila. Izjavilo se je namreč

več advokatov, da so pripravljeni, vsakemu, kdor se kot član kmečke zveze izkaže, enokratno podučenje v pravnih zadevah zastonj storiti. S tem naj bi se zabranilo, da bi v prihodnje advokatski pisarji in drugi agenti kmetov več k pravdam ne ščuvali, kjer nič ne kaže in kjer kmet le škodo trpi.

Iz državnega zbora.

Že čez en mesec traja državni zbor, pa ni še prišel do pravega dela. Preveč je različnih strank in narodnostnih zastopstev; vsaka stranka bi se rada svojim volilcem prikupila, zato vpijejo vsi naenkrat in stavijo toliko dobrih, ljudstvu koristnih predlogov, da državna zbornica šele prav vsled tega k delovanju ne pride.

Trije predlogi so na dnevnem redu: Povišanje davka na žganje, rekrutni predlog in investicijska predloga, to je gradnja železnic, posebno o tauerski železnici. Čehi hočejo imeti najprvo rešen predlog o davku na žganje in potem o zgradnji železnic; Nemci pa preje o gradnji železnic. Končno so Nemci odnehali. Je pa nekaj Čehov, kateri sploh o delovanju nič vedeti nočejo in tako še le pravi hrup počenjajo. Ko je predsednik Prade dne 5. t. m. otvoril posvetovanje o rekrutnem predlogu, skočil je češki poslanec Fresl k njemu, iztrgal mu akte in jih vrgel na tla; štajerski poslanec Malik pa pograbi Fresla za vrat, mu priloži več klofut in ga vrže doli čez stopnice predsedniške tribune. S tem bila je stvar končana in posvetovanja so se končno zamogla pričeti. Obstoji torej nevarnost, da se bode sicer predlog o rekrutih in davku na žganje dovolil, Čehi pa bodejo posvetovanje o tauerski železnici preprečili. Mi mislimo, da bi bila dolžnost slovenskih poslancev Čehom zapopadljivo narediti, da si bodejo Slovence kot sovražnike naredili, ako bodejo nam jako neprijetne davke na žganje še povišali, potrebne gradnje železnic pa preprečili. Tauerska železnica, katera bi tvorila drugo zvezo s Trstom, bi bila prava dobrotja za avstrijske južne pokrajine in slovenski poslanci morajo ves svoj vpliv do Čehov porabiti, da se ta železnica končno zgradi.

Nekaj še po volitvah.

Neki lažnjivi list, kateri se imenuje „Slovenski Gospodar“, se je ob času državnozborskih volitev jako jezil, ker so nekateri kmetje v vseh okrajih vendar začeli enkrat misliti, da kmečke volitve vendar ne slišijo duhovnikom in doktorjem, temveč le kmetom. Ni se toraj čuditi, ako takrat niso kmetje zmagali, da bi imeli kmete za poslance, ker še je bilo letos prvokrat in to je vsakemu znano, da je vsak začetek težek in veliko drevo ne pade nikoli z enim mahljejem.

Lahko zmago so imeli naši gosp. duhovniki res poprej, ker so vselej njihovi verni in njim vdani kmetje ednoglasno izvolili tistega gospoda, katerega so jim bili g. župnik priporočili.

„Slovenski Gospodar“ in njihovi privrženci h človeku očitajo, da nima prave vere, in da je ne škutar, kateri z njimi ne krakela. Večji je krake boljši Slovenec je.

Premislimo pa, kako vero imajo tisti slovenski doktorji, katerih nikdo in nikoli v cerkvi in pri svetnici ne vidi, in glejte kak dobri prijatelji so njimi.

Ta lažnjivi „Slov. Gospodar“ piše z dne 6. cembra 1900, da Vračko uraduje pri gornje radgorskem okraju vse nemško in da z radgonskimi Nemci drži, da je proti ustanovljenju slovenskega davčnega urada v Gornji Radgoni in da je v Policah to škodo prenizko cenil. Še enkrat moram reči, da to očitane laž, ker pri okrajnem zastopu se urad več slovensko kot nemško, namreč v obojnem jeziku Radgonski Nemci ne potrebujejo nikdar pomoči mene in slovenske davkarije še vendar v Avstriji ampak le samo c. kr. davkarije so, res pa je, da okrajni zastop proti ustanovljenju, bodisi kakor koli novega davčnega urada v Gornji Radgoni, imamo uradov že zadosti. Kar pa zadeva cenitve točne škode v Policah moram omeniti, da sem 240 kron višje cenil, kakor potem drugi cenilni moji. Prvi moji cenitvi pritožil se je namreč Janez P. po domače kolarov Hanzek in toraj se je vršila cenitev.

Pred volitvijo so razpošiljali na vse kraje liste, kateri so imeli podpis: „Slovenski gornje radgorski kmetje“ in so bili polni najnesramnejših laži, s katerimi so me črnili pri volilcih, namreč, da sem bil ve kako zadolžen, da imam zanemarjeno posestvo, da sem kupil za 5000 gld. bikecov za okrajni de-

To so vam lepi bikeci, kateri znajo take skupaj spraviti, ti bodo vendar po oslih skakali, gače bi kravje pleme celó pogubili in potem bi še trebalo za 5000 gld. bikecov kupiti, do zdaj pa imamo le za 390 gld, nakupljenih.

Ti lažnivci, kateri so se dali za gornjeradgorske kmete podpisati, so morebiti v bližnjem sorodstvu tisto imenitno stvarjo, ki ima dve dolgi ušesi in ki i-a-i-a. Ti pa so šli si to tiskati v Ljubljano, kjer dobro znajo, da jaz tje ne bom šel si odrešiti iskat. Kar pa je „Slovenski Gospodar“ drugih več pisal, to se bode pri okrožni sodnji v Mariboru v kratkem slišalo.

Zaradi Bučečovec še moram omeniti, da mamo tamošnji občinski predstojnik in več kmetov pri naj pridem, da se o volitvah pogovorimo. Nato res povabil volilne može, pa ne občinski shod in se je zgodilo, ko pridem tje, najdem veliko tujih ljudi zbranih, komandant pa je bil ta kranjski gosp. dr. Rosina. Vsi so bili že pri vinu prav žilavolje, ker je g. dr. Rosina enkrat precej globoko možnjo segnil, saj bo tudi vsakemu znana pesen

Kranjski sin pije vin
Kedar dharce ima.

In gospod dr. Rosina je gotovo takrat pri polno možnjo tja.

Zdaj pa mislite dragi moji, če je to tako v

umetnost si prignati veliko druhal, jo upijaniti posebno v Ljutomerskem okraju, kjer so jako žejni ljudje in potem planiti čez enega človeka, kakor so Judje storili s Kristusom na Oljski gori.

Gospod dr. Rosina je terjal od mene naj pokoro naredim in se združim z Ljutomerskimi Slovenci, potem me bodo vsi častili zaradi drugih mojih dobrih lastnosti. Ker pa jaz nisem prišel pokore delat in sem naravnost rekel, da sem Slovenec, vendar nemščine in nemškega kmeta tudi ne morem sovražiti, ker ne vem zakaj in da mi je vse edno ali me volijo ali ne in zato še en četrt vina ne plačam, so se še huje razjezili nad menoj; in hudo bi bili delali z mano, ko bi k sreči ne prišli v tem trenutku trije zandarji. Navzoča sta bila tudi dva duhovnika od Sv. križa in eden zdravnik iz Ljutomera, toraj cela komisija pripravljena, me na pol pobitega v pekel ali nebesa izročiti.

Tako se godi nam kmetom. S tako silo si prizadevajo naši slovenski doktorji in drugi pristaši pri volitvah, ker nas hočejo podjarmiti.

Edina reč me veseli, da so naši gospodje posebno pa duhovniki, kateri so se večinoma udeležili vsakega mojega shoda, tak strah pred menoj imeli, ko bi jaz prišel v državni zbor. Nobenega kandidata se niso tako bali. „Vendar ni slab sad na katerem ose pijejo“.

Vsem tistim možem, kateri so o času volitev srčno stali in se niso dali zmotiti, se srčno zahvaljujem, ker vsakedo bode priznal, da je za prvičkrat 62 glasov za naše slovenske okraje dosti, ker toliko „šinfanja“ vendar ljudi zmoti, poleg tega pa so še hoteli nasprotniki na vsakem volišču vsak volilni listek videti in vsakega, kateri bi po njihovih željah ne volil v pekel spraviti; tako je za tiste neodvisne može bila težavna reč po svojim prepričanju in željah voliti. Razni izgovori so se slišali ob času volitev. Edni so rekli: jaz imam v moji rodbini duhovnika, drugi, jaz imam sina doktorja, jaz sem dolžan v posojilnico, jaz pa imam študenta itd. tretji zopet: jaz bi bil volil kmeta, pa si nisem upal, ker so mi gosp. kaplan družega priporočili, jaz sem gostilničar in k meni zahajajo tudi duhovniki.

Takšni in še mnogodrugачni izgovori so se slišali po vseh krajih. Dosti pa še jih je, kateri ne vejo kaj volitve pomenijo, tistim pa moram reči besede sv. evangelija: „Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.“

Dobro sem vedel, da ob času volitev bo mariborski „Slovenski Gospodar“ pustil točo in kamenje po meni kapati, ali vendar se nisem vstrašil vsega tega, ker že čez 24 let me trgajo ti lažnjivi listi in vendar mi še niso mogli nič škodovati, pač pa so me že prav lepo za odpuščanje prosili.

Ko bi privrženci in pisatelji „Slov. Gospodarja“ le enkrat bili slišali v prejšnjih letih, ko se duhovniki še niso pečali z volitvami krščanski nauk, ko se je tudi o ljubezni do bližnjega govorilo, da mora imeti človek mir in edinost s svojim bližnjem, gotovo bi ubogo ljudstvo ne hujskali in mu lagali. Kje pa je danes ta lepa zapoved, ki jo je učil naš Zveličar? Žalibog — pozabile so se.

Mi pa dragi kmetje, ostanimo složni, ne dajmo se strašiti, ako nezmerno lažejo čez nas in nas hočejo uničiti, temuč upajmo, da bo pri prihodnjih volitvah zmaga na kmečki strani, da bomo izvolili može iz naše sredine, kateri bodo od vseh drugih neodvisni, da lahko ostanejo svojim volilcem in svojemu stanu zvesti in pravični. Upati je, da bodo kmetje spoznali v kakih razmerah živimo in se bodo zdrabili iz dolgega spanja, drugače pa bo prepozno. **Vračko.**

Pek Ornig.

Ako kdo laže, naj to dela previdno, kajti neumna laž škoduje le lažnjivcu samemu. Naši bralci vejo, da je „Štajerc“ od vsakogar neodvisen in da bode v nekolikih tednih prišel v posest slovenske kmečke zveze; je toraj bedasta laž, ako „Slovenski Gospodar“ v svoji številki z dne 21. svečana t. l. trdi, da „Štajerc“ sliši gospodom v Ptuj in „Štajerc“ je za vse odgovoren, kar kak gospod v Ptuj govori ali dela. „Slovenski Gospodar“ piše:

„Ljubezen se mora kazati tudi v dejanju, ljubezni polne besede lahko izgovarja vsakdo. Ptujski očinski zastop je pred kratkim določeval podporo gimnazijskim učencem. Da so podpore potrebni pred vsem dečki slovenskih starišev, je jasno. Mestni stariši nimajo toliko stroškov za študiranje svojih dečkov, kakor kmečki, ki živijo izven mesta. Nihče bi torej ne dvomil, da ptujski občinski zastop, kateremu načeljuje slavnoznani kmečki prijatelj pek Ornig, odprl svojo mošnjo tudi slovenskim dijakom. A kaj se je zgodilo? Ptujski občinski zastop je določil za podporo gimnazijskim učencem 100 K, a pristavil, da se s tem zneskom smejo podpirati samo učenci nemške narodnosti. Izključil je toraj vse slovenske dijake, bodisi da so doma iz mesta samega, bodisi iz dežele — Dalje piše „Slov. Gospodar“:

Dne 28. jan. so imeli nemški posestniki vinogradov v Ptuj vinogradniški shod. Na predsedniškem stolu je sedel pek Ornig. G. Leskoschegg je razlagal, da se je posebno odposlanstvo ptujskih vinogradov vozilo na stroške gospodarskega društva k poljedelskemu ministru in ministerskemu predsedniku na Dunaj prosit podpore za mestne vinogradnike. G. Perko je povedal, da so dobili od vlade 40.000 K posojila z največjimi olajšavami. Zdi se pa, da vlada teh 40.000 K ni določila samo za mestne vinogradnike, ampak tudi za kmečke vinogradnike ptujkega okraja. — Vstal je namreč g. Leskoschegg ter izrekel svoje veliko začudenje, da se je prošnja nekega mestjana rešila s pristavkom, da je podpora namenjena enakomerno za mestne in kmečke vinogradnike. In vsi so se z njim čudili, kajti nihče ni oporekal, tudi pek Ornig ne. Ti gospodje, ki se tako radi imenujejo kmečke prijatelje, se torej čudijo, ako se daje tudi kmetom-vinogradnikom ptujkega okraja podpora. To so vam zares pravi kmečki prijatelji.

Glasilo teh ptujskih kmečkih prijateljev in njih somišljenikov je v Blankejevi tiskarni izhajajoči list „Štajerc“. V njegovih predalih se kar cedi ljubezni do slovenskega kmeta. Toda kakšna je ta ljubezen, razvidijo lahko čitatelji iz slučajev, ki smo jih danes naveli in ki so se zgodili v zadnjem času.

Tudi ptujske kmečke prijatelje moramo posvariti, naj pazijo, kaj delajo. Kdor se je prepil, žeti bo tudi moral vihar. Posebno pek Ornig ima veliko odgovornost. On ima vpliv na ptujske takozvane kmečke prijatelje in z odločno besedo bi lahko preprečil njih delovanje, ki ne bo za mesto Ptuj prineslo nikdar dobrega sadu. Toda pek Ornig drži roke križem in mirno gleda nevarno počenjanje svojih prijateljev.

„Slovenski Gospodar“ oporeka s pravico, da je

ptujski občinski zastop ptujskemu dijaškemu podpor-
nemu društvu dovolil 100 kron pod pogojem, da se
s tem podpirajo samo nemški dijaki. Ali ko bi „Slov.
Gospodar“ pošten bil, mogel bi tudi reči, da je
„Štajerc“ pri tem predlogu, ki sta ga dva študirana
gospoda pri občinski seji stavila, popolnoma nedolžen.

„Slov. Gospodar“ bi mogel, ako bi bil pošten,
gospoda Orniga le hvaliti, ne pa grajati, kajti gosp.
Ornig sklepa občinskega odbora niti izpeljal ni, am-
pak z gospodom gimnazijskim ravnateljem Gubojem
odredil, da slovenski dijaki, tako kot dosedaj
svoje podpore dobivajo. Zakaj li je „Slovenski
Gospodar“ to zamolčal? Čisto prosto zato, ker njemu
ni za resnico, ampak zato, da poštene ljudi javno
pogrdi. „Gospodar“ naj si bo svest, da ako
bi bili slovenski dijaki v resnici oškodjeni, bi mi
sami to zadevo razglasili; ker pa je g. Ornig to stvar
tako v red spravil, smo molčali, ker mi nočemo
vedno ravno g. Orniga hvaliti. Pa ker „Gospodar“ le
tako grdo čez gospoda Orniga psuje, bomo ga mi
še le prav hvalili. Gospod Ornig je bogat mož, on ne
potrebuje nobenih foršusov za svoje vinograde, ali
on ima srce tudi za druge, in tako se je on tudi v
Gradec k cesarskemu namestniku in na Dunaj k
ministrom podal in prosil, da bi ubogi posestniki
vinogradov, kmetje in mestjani dobili denar in
dosegel, da dobijo kmetje 20.000 kron in mestjani
20.000 kron.

Ako toraj kmetje dobijo sedaj predujem (voršus)
brez intabuliranja, zahvaliti se imajo zato g. Ornigu,
in glejte „Gospodar“ je toliko nesramen, da pred-
stavlja kmetom tega moža kot njihovega sovra-
znika, ker so se pri nekem shodu nekateri protivili
ker je on tudi za kmete prosil, če tudi je on župan
le mesta Ptuja! Ko so ti ljudje zabavljali,
se je g. Ornig smejal in nič rekel, ker
je teh 20.000 kron za kmete imel že v
žepu.

Sedaj pa prašamo mi, ali je gospod Ornig de-
želni poslanec ptujskih občin!? Ne, to je gospod
dr. Jurtela. Jeli on državni poslanec? Ne, zato imamo
mi vrlega gospoda dr. Ploja, in vendar stori
g. Ornig za kmete več, kakor vsi po-
slanci skupaj, tako da začenjajo ljudje v mestu
na njega že hudi biti in pravijo, da on je njihov
župan ne pa župan za kmete.

Dalje prašamo mi, kaj pa pomaga „Gospodar“,
posojilnice in gospodje doktorji kmetom?! „Gospo-
dar“, temu moramo odpustiti, on je preneumen, da
da bi zamogel kmetom kaj pomagati, ali prebrisani
gospod Zelenik in razumni gospodje doktorji, oni bi
lahko pomagali! Ja, ja, tako dolgo dokler kmet pla-
čevati zamore, tako dolgo jemljejo denar od njega,
kadar pa plačevati ne more več, pa ga iz njegove
hiše poženejo! Ali ni res, ljubi „Gospodar“, to prija-
teljstvo tebi bolje dopada, kakor pa ono gospoda
Orniga, kateri je za kmete izprosil 20.000 kron?!
Gospod dr. Horvat je prišel v Ptuj brez denarja, a
danes ima 80.000 gld. Gospod dr. Sernec je v 20
letih 300.000 gld. skupaj spravil, in tako delajo vsi

„kmetom prijazni“ advokati; oni postajajo ve-
bogatejši, kmetje pa ubožnejši, gospod Ornig pa
svoj denar od starišev in bo preje manj kot več,
on ima dobro srce in več za druge skrbi kako
sebe. Tako ljubi „Gospodar“, to je pek Ornig, in
pričakujemo, da bodeš ti svoje malopridne in
polne napade obžaloval in nazaj vzel. Ako tega
storiš, zaslužiš zaničevanje vseh poštenih ljudi.

Vojna v Južni Afriki.

Še vedno ni vojne konec. Angleži so s svo-
jimi telegrami celi svet obvestili, da so se jim Buri u-
dali in da bode sedaj vojne konec ter da so oni gos-
darji burskih držav. Vendar tem vestem ni ver-
jeti, ker vsaki trenutek slišijo se drugačne novice. Bu-
rski general Dewet pač Angleže vedno za nos vleče.
Angleži ga neprenehoma lovijo, a vjeti ga le
morejo. Pravi se, da je že vjet, da se hoče udati
njegovi preganjanci se zmage že veselijo; ko pa
ur preteče, pa pridejo drugačna poročila, da so Buri
zginili — neve se kam. Dewet je najizvrstnejši vojs-
kovodja sedanjega časa. Ko uvidi, da mu preti nevarnost,
razprši svojo vojsko v male oddelke, da mu je
tak način mogoče ulti, a na drugem kraju se
zopet združijo in pričnejo operirati proti Angležem
znova. Buri imajo živeža in orožja dovolj, ker
vzamejo Angležem, ko vedno prav spretno podi-
vajo železnice in tako ujamejo železniške vagone napolni
z vsakovrstnimi stvarmi. Glavno zanimanje zavze-
sedaj burski general Botha. Zadnje dni došle so
njemu jako si nasprotujoče vesti tako, da si nikakor
mogoče, lastne sodbe narediti. Nek časnik prine-
je 28. februarija ob 10. uri dopoldne sporočilo,
se je Botha prav zanesljivo podal. Naslednjega
t. j. 2. t. m. pa je prinesel brzopjavko: Dasirava
kapitulacija Bothe uradno ni potrjena,
je vendar verjetno, da je le odgode-
ker se pogajanja radi dveh točk še ni
dognala. Vrše se toraj menda še pogajanja, ki
od 28. februarija do sedaj je minilo že več dni,
a angleška vlada ni dobila o kapitulaciji ali o na-
dovanji pogajanj med Botho in Frenchom nikakih
vestil. To je vsekakor sumljivo. Vprašanje ostane
tudi odprto: Kaj se zgodi, če se pogajanja glede ti-
dveh prepornih točk sploh ne doženo? Ali po-
Botha ne bo kapituliral? Vsekakor položaj Bothe
teh angleških poročilih nikakor še ni tako obupen
nevzdržljiv, da bi se Botha moral podati. Dok-
se vrše še pogajanja, je odvisno le od Bothe, ali Fran-
chove pogoje sprejme ali ne. Možno in verjetno je, da Bo-
pogoje odkloni, potem pa ostane vse Frenchovo
zadevanje brezuspešno. Proračun za vojno za leta
1900/1901 pa izkazuje 1392 milijonov kron. Ogrom-
svota! O Dewetu se poroča, da se je umaknil
severno obrežje reke Oranje. Kaplandija je baje Bu-
prosta. Končno poročajo uradni podatki, da je imela
angleška vojska do konca februarja 107633 mrtvih,
ki so bili ubiti (3680), ranjeni (16156), ki so umrli
vsled bolezni (9309) ali ki so se morali vrniti domov.

07633 mož med 282000, to so pač velikanske izgube, pa le še ni in ga najbrže kmalu tudi ne bo.

Smrt kralja Milana.

Grof Eugen Zichi, ki se je pred par dnevi vrnil Dunaja v Budapešto pripoveduje na tamkajšnjih dnevnikih parlamenta zanimive podrobnosti o zadnjih dneh kralja Milana, kateremu je bil zvest prijatelj in ki je tudi oči zatislil. Med drugimi je tudi rekel: «Kralj Milan je mogel prestati težek, bolečin poln smrtni boj. Bilo mi je strašno, zadnji boj tega človeka gledati. Večkrat prijelo so ga bolečine tako hudo, da je v obupu iskal revolverja, da se končal. Jaz sem orožje skril in ga dal služniku shranitev. Ako so bolečine deloma ponehale, objel me je in rekel: «Ali ni grozovito tako mlad umreti?» In zopet je ponavljal: «Jaz sem popolnoma zdrav, meni ni več pomoči.» Ko ga je enkrat kašelj odločno davil, pogledal me je kralj topo in klical v omer: «Zichy! Samo v Srbijo ne!» V zadnjih dneh sem se odločil buletin brez komentarja brzojaviti v Belgrad. Bilo je primerno, dvoru stanje boleznin prikriti. Ednak brzojav oddal se je tudi na kraljevo natalijo, koji odgovor pa je prišel ravno, v tem trenutku, ko sem jaz kralju Milanu zatislil oči. Iz Beligrada ni prišla nobena brzojavka, pač pa je prikazal srbski poslanik Kristić, v stanovanju kralja. Brzojavilo se mu je iz Beligrada in naročilo izvedeti o tem položaju. Jaz stopim k postelji Milana in pravim: Kristić je tukaj. Prinesel je sporočilo iz Beligrada. Kralj je odgovoril: «Naj vstopi.» In ko je prišel, ki sta ga govorila vršil se je v srbskem jeziku. Vsebinsko tega govora ne vem. Samo toliko sem mogel opaziti, da Milan vspricho vsega, svojega sina ne ljubi. Ko se je Kristić odstranil prijel je Milan roko in rekel: «Šaša ga je poslal, Šaša moj ljubi sin». Milan bil je do zadnjega trenutka pri zavesti. Še na dan svoje smrti kazal je zanimanje za vse dogodke. — Ko se je njegov kralj Aleksander poročil, poslal je Milan našemu kralju Francu Jožefu pismo, v katerem prosi vladarja da mu pripusti v svoji državi ped zemlje, kjer bi se mogel odpočiti. Cesar mu je spolnil to željo, in se ga je iz Beligrada napadalo, da bi se truplo kralja v Srbijo. Vladar rekel je srbskemu poslaniku: «Ako mi vi eno vrsto od Milana pokažete, v prihodnosti bi se bil on drugače izrazil, kakor je on od mene prosil, bodem rad v premembo Moje odredbe izdal.» Grof Zichy poroča dalje: «Ko sem povelje kralja Veličanstva izvršil in v svrhu poročila o postopku pred vladarja stopil, mi je Njegovo Veličanstvo rekel: «On bil je res Moj prijatelj, pod vsemi raznimi imeni Moj prijatelj; on ni nikoli, tudi ne en trenutek omahaval.

Kralj Milan — Štajerc?

Zanimivo je slišati nekoliko preteklosti o rajnem kralju Milanu in vredno, da se pri tem nekoliko pomudimo.

Pred dobrimi petdesetimi leti obiskal je srbski knez Mihael Obrenović Rogaško-Slatinske toplice, kjer se je mudil dalje časa. V času tega bivanja v toplicah seznanil se je z brhko deklico Ano Berghaus, hčerko nekega topliškega služnika. Živahna deklica dopadla se je življenjaveselemu in darežljivemu knezu tako, da so se o nji kmalu začele vsakovrstne govorice razširjati.

Ne dolgo po knezovem odhodu porodila je Ana Berghaus čvrstega sinčka, ki se ga je krstilo za Vilhelm Berghaus. Resnica je, da je knez Mihael, ko je to zvedel, tej mladi materi poslal večjo vsoto denarja in tudi pozneje mesečno podporo dajal. Razen tega povprašaval je knez večkrat po tem mladeniču. Ana Berghaus poročila se je potem z krojačem in hišnim posestnikom Schiffererjem v Rogatcu, kateremu je porodila tudi enega dečka. Družina živela je v najlepših razmerah.

Mali Vilhelm Berghaus zrastel je pri svoji materi, uspeval divno in obiskaval šolo do svojega desetega leta v Rogatcu. Njegov učitelj bil je še zdaj v bližini Sv. Jurija ob južni železnici živeči nadučitelj Oratsch. Sošolci in tovariši v mladosti, eden izmed teh, sanitetni svetovalec dr. Hoisl v Gradcu, kakor tudi prebivalci Rogatca imenovali so brhkega Vilhelma vedno samo Obrenovića.

Resnica je tudi, da sta pričetkom leta 1860 se v Rogatcu prikazala dva Srba in mladeniča vzela seboj, da sta ga v samostanu Krušadol dalje izobraziti pustila. Pozneje prišel je Vilhelm v svrhu višje izobrazbe v Paris.

Tako daleč odgovarja to poročilo pripovedkam. Nato pa zatrjuje nek zanesljiv poročevalec in sicer z ozirom na poročila, katera da je on od duhovniške strani prejel, da se je ta Vilhelm Berghaus po smrti kneza Mihaela prelevil v srbskega kneza in se pozneje svetu pokazal kot srbski kralj Milan.

Mati njegova umrla je še le pred par leti. Ona bila je vedno ponosna na svojega sina, kneza Milana. Njen drugi sin iz zakona Schifferer bil je klepar (špengler). Leta 1875. potoval je s potrebnimi dokumenti opremljen v Beligrad, da bi videl svojega popolbrata, a od tistega časa izginil je brez sledu in vsa popraševanja po njem ostala so brezvspešna.

Mi omenimo, da je po Gotha-vem dvornem kalendarju kralj Milan dne 10. avgusta 1854. leta, kot sin Miloša Obrenovića in njegove soproge Marije, rojene Kartagi, zagledal luč sveta.

Zunanje novice.

Krvav zločin pred sodiščem. Pred napoljskem porotnem sodiščem je stal neki Jakob Simesti, po poklicu biserar. Bil je obtožen, da je v listopadu minolega leta zaklal gostilničarja Antona Negrinija, čegar hčer je imel za ljubico. Simesti se je branil s trditvijo, da se je z Negrinijem sprl ter ga zaklal v samobranu. Ko je odredil sodnik med obravnavo majhen premor, je skočila k obtožencu njegova ljubica ter mu pljunila v lice. Med tem, ko so stražarji odstranjevali dekleta, je planil nad Simestija

njen brat ter mu zaril v srce nož. Obtoženec je izdehnul dušo na mestu.

Troje srečnih šivilj. Pri žrebanju dunajske sirotinske loterije, ki je bilo objavljeno 20. m. m., je pripadel glavni dobiček v znesku 20.000 kron trem siromašnim šiviljam, ki so skupaj kupile za eno krono srečko.

Italijanski ropar Musolino si kupuje žganje konjak. Italijanski listi pripovedujejo tale dogodek: Ropar Musolino je prišel pred kratkim v mesto Dossiana, kjer ga pozna večinoma prebivalstva. Šel je v kavarno, kjer je čital časopis poročnik orožniškega oddelka, ki je lovil Musolina. Musolino je poročnika pozdravil in si pri kavarnarju, ki je Musolina dobro poznal, kupil steklenico konjaka ter mirno odšel. Sele čez eno uro je izvedel poročnik, kdo je bil mož, ki ga je pozdravil v kavarni. Seveda je bil takrat Musolino že na varnem. Značilno za prebivalce dotičnega mesta je, da ni hotel nihče izdati roparja, dasi bi bil lahko zaslužil razpisanih 14 tisoč goldinarjev.

Spečo ženo je zadavil v Tovarniku kmet Milan Hadžić v noči 13. m. m. Stano Hadžić so našli 14. m. m. mrtvo v postelji in zdravnik je dognal, da je zadavljena. Omožena je bila komaj 4 mesece. Mož je umor priznal ter dejal, da je zadavil ženo iz sovraštva, katero je občutil do nje od 1. dne svojega zakona. Takoj se jo je hotel znebiti. Končno je sklenil da umori njo in sebe, a izvršil je le prvo.

Grozen zločin. Časniki poročajo, da se je prejšnji mesec zgodil v Sibiriji (Kot. Brod) zločin, kakoršen se pa dogaja redko na svetu. Josip Zulić, 38 let star, je zaklal svojo ženo Rozo. Ko je vso razmrcvaril je zaklal še troje svojih otrok: 8letno Zofko 6letnega Bogdana in 3letnega Dušana. Nato je poklal svojo govejo živino: kravo, telico in tele, nato še mačko in psa. Ko je poklal vse, kar je bilo v hiši, je šel k orožništvu ter se javil, izročivši nož, s katerim je klal. Povedal je, da ga je hotela žena zastrupiti. Misli se, da morilec ni nor.

Buri in angleški ujetniki. Neki holandski list je dobil iz Transvaala sledeče poročilo: Včeraj sem se srečal z angleškim vojakom, ki je bil že trikrat ujetnik Burov. Pripovedoval je, da Buri svojim ujetnikom slečejo uniforme, jim vzamejo orožje in prtljage ter jih pošljejo potem nazaj v angleški tabor. Buri imajo navado, da ujetnikom razlože, kako krivična je vojna Angležev proti burskima republikama. Omenjeni vojak je dejal, da so bili vsi angleški ujetniki prepričani, da imajo Buri prav. In sedaj je dotični angleški vojak, kakor tisoč in tisoč drugih, pripravljen, da se da ujeti, sleči in poslati nazaj v angleški tabor še četrtič!

Ogromen morski volk. Iz Trsta poročajo, da je Lloydov parnik „Amisa“ prejel ogromnega 500 klg. teškega morskega volka. Najtežji, doslej ujeti morski volk je tehtal baje samo 63 klg. Mora biti pač velika mrcina.

Žalostna usoda ženina. 25-letni uradnik kmetiške posojilnice v Slanem na Češkem, g. Josip Ducha se je nameraval drugo jutro poročiti z gđ. Holubovo.

En dan prej se je peljal v Pardubice, od ondi pa šel peš v Hrochov, da povabi in vzame seboj svatbo svoje stariše. Ali pot je bila čimdalje slabša, mraz vedno hujši. Doucha je omagal, sedel in zaspi. Ko se je zbudil je čutil, da so mu zmrznile roke in nos. Hoditi ni mogel več in bil je toli slabo, da ni mogel niti poklicati nekega moža, ki je blizu mimo. Ob 11. uri ponoči pa se mu je posrečilo sprožiti revolver v svoje prsi. Drugo jutro so ga našli nezvestnega ter ga prepeljali v praško bolnišnico, kjer je umrl.

Zverski oče in fast. V češkem mestu Rozmita je storil 80letni stari Jos. Brda, bivši župan, grozno zločin. Ponoči je napadel svojega sina in njegovo ženo, ko sta spala ter jima razklal glavi. Potem skočil v vodnjak ter se utopil. Morilec je bil veliki pijanec in ni imel nikoli dovolj denarja.

Nemirna gora. Iz Curiha v Švici poročajo, da grozi dolini Travers v Neuenburški Juri velika nevarnost. Pri Noiregno so veliki lomi cementa in apnenca. Nekaj časa sem pa se opaža, da je hrib počil in v njegovi notranjosti grmi. Geologi sodijo, da se ves hrib, milijon meterskih centov, premika in da se odloži, ko nastane južno vreme, ogromen kos hriba ter se spušča v dolino. V nevarnosti je cesta, železniška proga in nekaj vasi. Reka Avrense bo preplavila dolino, ako jo zasuje ondi hrib.

Parnik se je potopil. Iz New-Yorka poročajo, da se je parnik „City of Rio de Janeiro“ z 122 osebami potopil. Rešilo se je 79 oseb. Američanski komandant Wildmann in njegova žena sta utonila. Kapitan ladje je ostal do zadnjega na poveljniškem mostiču in utonil. Parnik je vozil tovore vredne pol milijona dolarjev, med temi je bilo za 600 tisoč mark zlata.

24 ljudi umorila. V Boliniji, v južni Rusiji, v vasi Kalinovka so zaprli nedavno navadnega delavca in njegovo soprogo, ker sta oropala in umorila tekočih treh let 24 ljudi. Izdal ju je lastni sinček. In res, našli v njegovi hiši krvavo obleko zadnje njegove žrtve, nekega lončarja, kateri je prosil morilca za načišča. V ječi je priznal, da je umoril in oropal 24 ljudi, njegova žena pa mu je pomagala. V njegovih rilčevih omari so našli pri hišni preiskavi precej tatovčin, katere je nabral zverinski človek pri svojih žrtvah.

Osveta grških razbojnikov. Pred kratkim so ugrabili razbojniki v vasi Velandis pri Ellassoni posestnika Dimitrija Čelingasa ter so zahtevali zanj od njegove rodbine veliko odkupnino. Toda Čelingas je ušel brez odkupnine, a to je razbojnike tako razjarilo, da so na drobne kosce razsekali begunčevu ženo in otroka. Pa to še ni bilo dovolj, zažgali so tudi vse Čelingasovo posestvo.

Dvojčki v poštnem zavitku. Iz Krakova v Galiciji se poroča, da se je tam v mestu našel pravilno zapakirani zapečateni poštni zavitek, ki je naredil veliki kakor da bi ga bil kdo na pošto idoč zgubil. Ko je zavitek na policiji odprl, bili sta notri dve mladi trupli dveh novorojenih otrok, katera sta bila kakor dvojčka. Zdravniška preiskava je dognala,

sta bila otroka tri do pet dni stara in potem zadavljena. Kdo je to grozno hudodelstvo naredil, se ne ve nič.

„Pil“ bi še vsak hudič plačal pa nič. Delavec K. Č. je prišel v neko gostilno v Ljubljani in si je dal prinesiti vina, žganja in kruha. Ko je vse povžil, je vstal in hotel oditi, ne da bi plačal, toda gostilničar ga je ustavil ali zastonj, kajti Č. je bil suh, kakor cerkvena miš.

Deklica kot raznašalec peciva. Na kolodvoru v Hamburgu aretirali so neko deklico, ki je bila oblečena v moško obleko in raznašala pecivo (kruh). To storila je zategadelj, ker je v prešnji službi tako malo zaslužila, da ni mogla živeti.

Kraljev grob oropan. V Rimu udrli so zlikovci v grob lansko leto umorjenega kralja Humberta, ter vkradli železno krono, redovni križ in oropali nekaj oltarjev.

Razne stvari.

Kdor hoče zadruga ali krajna gospodarska društva ustanavljati, naj si naroči tiskovino „Landwirtschaftliche Ortsvereine“ od barona Friderik Karl Rokitsanský. V tej knjižici se nahaja vse na kratko in natančno popisano, kar se v to svrhu potrebuje. Naslov se naredi: „Verwaltung der Bauernbündler, Graz, Hauptplatz 14, II. St.“ in se v pismu pridene marka 10 kr. za eden izstis, ali eno krono za deset izstisev.

Vinski sejem v Gradcu. Graški mestni odbor vpripori vsako leto dva sadna in vinska sejma, v jeseni in spomladi. Prihodnji vršil se bo od 11. do 14. aprila in je nujno potrebno, da se ga tudi spodnještajerski kmečki vinorejci udeležijo, ker pri tem vinskem sejmu nudi se najboljša prilika vino dobro in proti gotovini prodati. Sejmska vstopnina se ne pobira, pojasnila daje graški mestni zastop, pisma je pošiljati v nemškem jeziku pod naslovom: An den löblichen Stadtrath in Graz. Miponavljamo še enkrat, graški vinski sejem je najugodnejša prilika za prodajo vina.

Našim naročnikom. Tiste gospode naročnike, kateri naročnine še niso poravnali, prosimo, da se poslužijo danes v listu priloženega poštnega čeka za vplačanje enoletne naročnine 60 krajcarjev, da se jim list tudi v naprej redno pošilja. Dalje opozarjamo, da se bode od zdaj zanaprej samo tistim „Štajerc“ poslal, kateri poleg naročila vsaj polletno naročnino 30 krajcarjev pošljejo. Dopisnica brez denarja ne zadostuje, in se na tisto ne bo oziralo.

Iz Medjimurja. (Otroka zgorela.) V občini Šprinc, fare Štrigova, zgodil se je žalosten dogodek. Na pusten večer ostala je žena Engelič Valenta sama z dvema otrokoma doma; starejši bil je star 6 let, mlajši 4 leta. Žena Neža je zvečer ob 6 uri spravila oba otroka spat, vsakega na eno klop pri peči, nato pa odšla k Schenpaherju, kakih 10 minut oddaljeno od tam pa k svojim starišem, kjer se je vsega skupaj 1 uro pomudila in se nato vrnila domov. Ko odpre vežna vrata, pa o groza, veža bila je napolnjena

z dimom, ko pa še odpre sobine duri, je skoraj omedlela. Soba bila je napolnjena še bolj z dimom, kar je povzročila tleča postelj. Ko so se vrata odprla, puhnil je v sobo zrak, in postelja gorela je s polnim plamenom, na klopi pa zagleda nesrečna mati svoja že mrtva otroka. Mati se še bolj prestraši, vrata zapre ter zbeži pomoči iskat. Ko so ljudje prišli je starejši fant že zgorel, da so mu že noge odpadle in bil je črn kot lonec, a mlajši se je zavil v mokre cunje, on se je od dima zadušil in so mu obgorele samo noge. Zgorelo je skoraj vse pohištvo in obleka. Nesrečna mati je pred sodnikom izpovedala, da je mogel ogenj priti iz peči in da se je starejšega fanta postelj od pečnice vžgala, potem da je mogel fant hiteti k postelji, katera se je užgala. Ko bi bil ogenj tudi še iz hiše izbruhnil, bi gotovo zgorel cel Šprinc, ker pihal je močen sever. Kmetje, posebno žene, pazite na svoje otroke in ogenj.

Močna narava. Andrej Horvat, delavec v Ptujju zašel je dne 26. februarja zvečer v pijanosti na travnik k bolnišnici, padel tam na kup snega in misleč, da leži doma v postelji, se je slekel do srajce ter zaspal. 27. februarja zjutraj našla ga je neka kmetica nezavestnega ležati in nato stvar naznanila. Horvat, katerega so prenesli v bolnišnico je že okreval. Prav nezapopadljivo je, da je Horvat pri mrazu —8° slečen ponoči na prostem prebil in da ni zmrznil.

Hofrat Ploj ti ne slutiš! V ponedeljek dne 25. m. m. bil je Franc Kaučič, stavbenski risar pri gosp. Krambergerju pri ptujskem kazenskem sodišču na pet dni ječe obsojen, ker je pri shodu v Sv. Lovrencu dne 26. decembra 1900 g. Wutschinata večkrat s svinčenim držajem svoje palice po glavi tolkel tako, da je slednji več ran dobil. Zastopnik tožitelja je bil dr. Ambrositsch, zatoženca zastopal je g. dr. Jurtela. Ko je g. dr. Jurtela neko pričo vprašal, če je res videla, kako je Kavčič po Wutschini tolkel, odgovori priča: „Ja gospod doktor, Vi ste ja tudi zraven stali!“ Toraj so doktorji njim na čast uprizorjenem masakru direktno prisostvovali.

Gospodarske stvari.

Ohranitev rodovitnosti sadnim drevesom. Kadar je dobra sadna letina, mislijo sadjarji, da bodo drevesa v prihodnjem letu manj rodovitna, češ da bodo potrebovala eno ali več let, da se odpočijejo. Ta nazor je opravičen samo tam, kjer so drevesa prepuščena sama sebi. Ako drevo vse redilne snovi porabi za razvoj sadu, je naravno, da to ovira tvorjenje cvetnih oces. Potem seveda poteče nekaj časa, predno se sadna očesa zamorejo razviti toliko, da drevo more cvesti in roditi sad. Neenakomerna rodovitnost pa se prepreči, ako se drevesa s pravočasnim obrezovanjem pomlajajo in ako se jim primerno gnoji. Namen dobrega in primerne obrezovanja je, odstraniti vse, kar ni potrebno, in skrbeti zato, da se sad bolje redi; povrh pa ostane toliko sokov, da se morejo razviti očesa za prihodnje leto. Seveda se mora to

• čiščenje in pomlajanje dreves vršiti skrbno in pravilno. Kdor stvari ne razume, naj jo rajši prepusti razumnemu sadjarju. Kar je sadje vzelo zemlji redilnih snovij, se morajo nadomestiti s primernim gnojenjem. Pri tem je treba paziti, da pride gnoj do spodnje plasti. Žal, da se pogostoma vidi, da sadna drevesa stoje v gosti travi, da si bi bilo treba drevesni kolobar prekopati spomladi in v pozni jeseni. Na travnikih, na katerih rastejo sadna drevesa, se gnoj — ako se drevesom sploh gnoji — navadno raztrosi samo po zemlji, ali le površno podkoplje. v tem slučaju koristi gnojenje bore malo; pognojilo se je travi, ne drevesom. Predno pridejo redilne tvarine gnojja do vživalnih drevesnih korenin, posrkajo in porabijo že vse travne korenine. Z železnim drogom, s katerim se delajo luknje, ali z drugimi takimi pripravami naj se omogoči, da preide gnoj res do spodnjih plastij.

Kedaj naj se trosi pepel na travnike. Ali naj potrosim pepel na travnik sedaj na sneg, kakor je pri nas navada, ali naj čakam do spomladi. Ob kakšnem vremenu naj trosim, ob suhem ali ob vlažnem? Odgovor: Pepel se v vodi hitro raztopi ter takoj odda zemlji svoje redilne snovi, zato ga ni treba trositi prezgodaj, zlasti ne na sneg, ker snežnica potem odpelje večji del raztopljenih pepelnih snovij proč iz travnika ali pa v globočino, kamor ne segajo korenine. Priporočamo vam rabiti pepel šele spomladi, ko sneg skopni. Glede vremena je vse enako, glavna reč je, da raztrošeni pepel dobro premoči dež, predno ozelene rastline.

Ali se smejo kravam dajati pomije? Gotovo da, saj morajo biti pomije še celo jako dobra in tečna krma. Pač je paziti, da med pomije ne pride kakšna škodljiva reč, celo pa ne kosti, ki zamorejo biti govedi zelo nevarne. Istotako ne smejo biti pomije stare, v katerih se je vnelo gnjilobno kipenje.

Ali je dveletno deteljno seme kaljivo? Imam nekaj deteljnega semena iz predlanskega leta, katerega nisem porabil lani, ker ni bilo očiščeno, zato sedaj vprašam, ali je dveletno deteljno seme kaljivo? Odgovor: Deteljno seme, prav spravljeno, ostane 2 do 3 leta kaljivo, zato z mirno vestjo lahko sejete predlansko seme. Ker je pa računati, da je nekaj zrnja vendar postale nekaljivega, zato sejte za kakih 20% gosteje.

Gnojenje vinogradov. Trta je le dotlej rodna, dokler so tla v močnem, gnojnem stanju; tudi znane trsne in grozdne bolezni napadajo slabotne rastline mnogo bolj kakor krepko in čvrsto rastoče. Tlom v vinogradu se vsako leto odtegnejo precejšnje množine zlasti rüdninskih snovij, veliko več kakor se jih nadomesti s preperevanjem in s trohnenjem. Pri nas vinogradov že veliko let, v nekterih krajih od pamti-veka niso izdatno gnojili; zato se ni čuditi, če so tla izsesana, če trte ne rastejo več uspešno in se bogate trgatve ni več nadejati. Izkušnja pa uči, da se dá temu odpomoči s pravilno gnojitvijo. V malem obsegu ki je odmenjen temu spisu, ni mogoče razložiti vsega, kar se nanaša na gnojenje vinogradov; le najvažniše se bode omenilo, da se kmetovalci seznanijo z načeli

tega predmeta. Na Štajerskem in na Dolenjskem še mnogo gnoji z vejniki (pušlji). Tako gnojenje pa so mora v obče odsvetovati, zakaj prvič se s tem razširjajo razne bolezni, kakor n. pr. koreninska plesnoba, drugič pa so vejniki živalskim zajedalcem, žuželkam, mišim in dr. prijetna bivališča. Njih gnojilna vrednost je zelo majhna; bolje služijo še, če se pravilno porablja v teški in nepremočni zemlji za dr. nažo; vendar tudi tukaj več škodujejo kakor koristijo. Večinoma se bodo morali gnojiti v s hlevskim gnojem kajti njegov ugodni vpliv na svojstvo zemlje se ne da nadomestiti z ničemer. Organske tvarine hlevskega gnojja, ki v zemlji trohni in tvori črnico, ogrevajo rahljajo in deloma razkrajajo zemljo; zvezna tla postanejo lažja, lahka bolj zvezna, vsem pa se poveča vodo pridržujoča moč. Ugodno je vinograde s hlevskim gnojem gnojiti vsako drugo leto, ako ga pa primanjkuje, naj se gnoji vsako tretje ali četrto leto tako, da se med vrste raztrosi in se potem enakomerno podkoplje. Ker je torej, kakor je že bilo omenjeno, redkokdaj dovolj hlevskega gnojja na razpolago, zato se mora nedostatek nadomestiti z umetnimi gnojili, ki imajo še to ugodnost, da se njih učinek pokaže prav kmalu. Taka umetna gnojila so: superfosfat in Tomasova žlindra, ki vpliva s fosforovo kislino, žveplenokisli kalij (in pepel) za nedostatne kalijeve spojine, potem žveplenokisli amonijak in čilski soliter kot dušikovi gnojili. Kot nadomestek za fosforovo kislino bomo navadno rabili Tomasovo žlindro; le v pravih težkih, zveznih ilovnatih tleh bo superfosfat uspešnejši. Tomasova žlindra je v primeri s svojim učinkom dosti cenejša od superfosfata; nje učinek v zemlji se vzdržuje prav dolgo in se izgublja, kakor jo pač rastline porabljajo. Še druga stvar je, ki povečuje vrednost Tomasove žlindre in to je žgano apno, katerega imamo to gnojilo 30—40 odstotkov v sebi. Velik del zemljišča je nujno potreben apnene gnojitve; ako zemlja ne dobi potrebnega apna, ne pomaga noben drug gnoj. Če raztrošamo Tomasovo žlindro, pognojimo zemljo tudi z apnom in pravilna hranitba trt je omogočena. Za teška tla, zlasti ako imajo dosti apna v sebi, bomo pa raje vzeli superfosfat, ker lažje prodira v zemljo in hitreje vpliva kakor Tomasova žlindra. Nekatera naših zemljišč so tako revna na apno, da jim apno Tomasove žlindre ne zadostuje. V takem slučaju jih je treba še posebej gnojiti z apnom in sicer s rabi v to svrhu živo apno. Gnoji se vsako četrto leto tako, da se jeseni kosi živega apna po travniku zložijo v kupe; pod vplivom zračne vlage razpadejo kosi v droben prah, ki se potem raztrosi po vinogradu. Tako apnena gnojitev je že koristna, če tla nimajo več kakor 0.2% ogljikovokislega apna. Za tako gnojitev se vzame 12—1400 kilogramov živegega apna na hektar. Od kalijevih gnojil naj se rabi le žveplenokisli kalij in sicer ali popolnoma čisti 95odstotni, kako tudi v novejšem času v trgovini nahajajoči se 80odstotni in kjer je mogoče lesni pepel. Opustijo pa naj se vse nečiste kalijeve soli, kakor kajnit in druge, ki tla delajo le skorjava, imajo rastlinam škodljivo sestavi ne v sebi in so vsled voznine večkrat dražje kakor čiste soli.

Chief-Office : 48, Brixton-Road, London, SW.

Na košček sladkorja naj se vzame 20 do 40 kapljic

A. Thierry-jevega balzama

kateri je z zeleno nunsko tovarniško varstveno znamko in z klobučkovim zatvorom: — „Allein echt“ — previden. Temu balzamu se mora zato prednost dati, ker se lahko ne samo zunanje ampak tudi notranje v mnogih slučajih porabi in dobro vpliva.

S pošto frankirano 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K. Steklenice za poskus proti nakaznici po 1 K 20 vin. s prospektom in imenikom prodajalnic vseh dežel sveta razpošilja lekarničarja A. Thierry-jeva lekarna v Pregradi pri Rogški Slatini. Svari se pred ponarejanjem in naj se pazi na vseh državah registrirano nunsko tovarniško znamenje v zeleni barvi. 137

pošilja lekarničarja A. Thierry-jeva lekarna v Pregradi pri Rogški Slatini. Svari se pred ponarejanjem in naj se pazi na vseh državah registrirano nunsko tovarniško znamenje v zeleni barvi. 137

FRANC KOSI,

civilni in vojaški krojaški mojster
V PTUJU

pri vagi, blizu mosta (Wagplatz),
priporoča se cenjenemu občinstvu, visoko častiti
duhovščini, slavnemu uradništvu za napravo
oblek za gospode in dečke, za izdelovanje uniform

po najnovejši modi in solidni izpeljavi, ter prosi
za prav obilen obisk. 89

Drogerija (lekarna dišav.)

MAX WOLFRAM

Maribor, gosposka ulica 33

priporoča

vsakovrstna zelišča, dišave, cvetove in druge
potrebščine za hišo, živino in drugo gospodarstvo. Jesihov esenc za napravo najmočnejšega jesiha. (Substance) esenci za mošt iz česar se napravi zdrava domača pijača.

Čaj, rum, medicinska vina, zdravniška obvezila in drugo kirurškično blago i. t. d. 84

Chief-Office : 48, Brixton-Road. London. SW.

A. Thierry-ja pristno Centifolien-mazilo

najnovejše izvlečno mazilo sedajnosti. Deluje
skoz temeljito čiščenje bolečine olajšujoče in
hitro ozdravljajoče učinke in odstran
skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa
vsake vrste. Je za hribolazce, kolesarje in
jahače neizogibno potrebno.

Dobiva se v vseh lekarnah.

S pošto franko 2 lončeka 3 krone 50 h.
Eden lonček na poskušnjo proti naprej poslanemu znesku po 1 krono 80 h razpošilja zraven

navodila in imenika zalog vseh dežel zemlje lekarna Adolf Thierry-ja fabrika v Pregradi pri Rogški Slatini.

Ogiblje naj se ponarejanja in pazi na gornjo na vsakem lončku vtisnjeno varstveno znamko. 136

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

111

Karl Ackermann,

urar

v PTUJU, glavni trg,
v gledališkem poslopu
ima veliko zalogo

ur, zlatih in srebernih reči.

Ženitbene prstane vsake velikosti.

Vsakovrstna popravila, kakor tudi popravila godbenih avtomatov, izdeluje vestno, hitro, po najnižji ceni in proti jamstvu. 14

Med univ.

Dr. Ernst Treitl,

zdravnik in zobozdravnik

v Ptuj,

Wagplatz št. 4 pri mostu.

Piplje zobe brez bolečin, blombira za
i gld. in višje, stavi umetne zobe, tudi
krone, mostke in cele čeljusti. 37

Štajerska
ROGAČKA
KISELA VODA **Gempel** in Styria-vrelec
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda. 79

Učenec obeh deželnih jezikov zmožen, z dobro šolsko izobrazbo sprejme se v mešani trgovini **Karola Rayer** v Arclinu pri Vojniku. 162

Brata Slawitsch v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	— h
Singer Medium	90	" — "
Singer Titania	120	" — "
Ringschiffchen	140	" — "
Ringschiffchen za krojače	180	" — "
Minerva A	100	" — "
Minerva C za krojače	160	" — "
Howe C za krojače in čevljarje	90	" — "
Cylinder Elastik za čevljarje	180	" — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 178

Priden učenec

z dobrimi šolskimi spričevali se sprejme v trgovini mešanega blaga pri **Štefanu Brodar** v Ormoži. 179

15 Mobilpanjev (Mobilbienenstöcke) z močnim rojem in še z vsem satovjem, se prodajo po ceni. Naslov pove upravništvo „Štajerca“. 182

Domačo slivovko in droženko

brez vsake premese priporočam posebno onim gospodom, ki vsako leto več ali manj potrebujejo, ker imam več hektolitrov v zalogi. **Ivan Kočevar**, Obriž 84, p. Središče (Polstrau). 181

Klobuke,

najlepše, najtrpežnejše
in najcenejše,
vse samo lastni izdelek
priporoča

J. MAYER, v Ptuj
florijanske ulice št. 6. 180

Bernhardinski pes

(Bernhardiner Hund)

bel, z rumenimi lisami, dolgodlak, sliši na ime **Reks**, se je zgubil. 175

Kdor ga najde, dobi 20 kron nagrade.

J. Makesch, trgovina z železom v Ptuj.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma**.

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Pravo domače platno

za rjuhe in obleke različne vrste, se dobiva v podružnici mešanega blaga

Bratov Slavitsch v Ptuj

Wagplatz pri mostu.

164

Ugodni nakup,

Moj lep vinograd v Trambergi kakor tudi gostilna „k novemu svetu“ („Zur Neuen Welt“) v Ptuj se takoj pod prav ugodnimi pogoji proda.

Jos. Kravagna v Ptuj.

131

Važno za kmetovalce!

Za približajočo pomladno sezono priporočam svojo dobro založeno zalogo semen in sicer:

Štajersko deteljo 3letno, predenice prosto; **lucerno** 7letno, predenice prosto; **peso** najboljših vrst; **travno seme**, **travno mešanico** za moka in suha tla. Semena za **ortne cvetjice** vsake vrste; dalje zalogo **klajnega apna** za mlado govedo, za doječe in breje krave neizogibno potrebno.

Moja semena so najvišje kaljive moči in čistobe in smem si laskavo reči, da so bili moji cenjeni odjemalci še vsako leto z mojimi semeni najbolj zadovoljni.

V tem, ko priporočam še moje **špecerijsko blago** prosim za obilen obisk.

171

Janez Riegelbauer
v Ptuj.

Karl Sabukoschegg

trgovina z usnjem v **CELJI** *****
***** Rathhausgasse št. 22.

priporoča p. n. podjetnikom tovarn in posestnikom mlinov svoje v zalogi imajoče

remena za stroje (mašine)

različnih širokosti kakor tudi " " " "

krupon za strojna remena

(Maschinen-Riemen-Croupens) itd. itd.

166

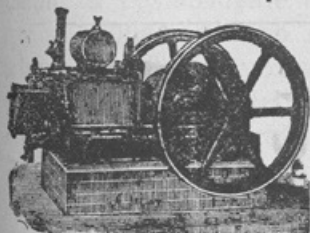
A. d. Hochejerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
(Marienfelder Motoren- und Locomobilen-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, spiritom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

■ Ceniki brezplačno in poštne prosto. ■ 106

Sprejme se učenec

zmožen slovenskega in nemškega jezika z dobrimi šolskimi spričevali v trgovino z mešanim blagom pri
167 **FRANC BOTHE-ju** v Račji (Kranichsfeld).

Dva lepa, dobro urejena mlina

v vasi blizu mesta in kolodvora se oddata s prvim aprilom v najem. Več pove lastnica **Eliza Pribožič** v Stari vasi, pošta Videm pri Krškem.

176

H. MORELLY

poprej **Franc Petrowitsch**

slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)

v Ptuj

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi **Bahnhofgasse št. 5** poleg gostilne g. Knausa (Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo

najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri, hitrosušeci **firnež**, ki ostane svetel; vsakovrstne lake **trpentin**, **polituro**, **brunolin**, **sikativ**, **orehovo pajco**, **glaspapir**, **pinzenštajn**, **abcugpapir** za fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne) in pinzelne za belenje malanje in slikanje. Nove **muštre** ali **patrone** za hiše barvati, **zlati** in **srebrni prah** za podobe in rome zlatiti ter druge v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji ceni.

177

Prodaja in prevzetje

vsakovrstnih popravil **optičnega blaga** kakor **nanosnikov** (Zwicker) očalov, **barometrov**, **termo-**

metrov, **dajnogledov**, vage za mošt, vino, žganje, **jesih**, **libele** (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju

trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v **Ptuj** v gledališkem posloplju.

182

Podpisani namerava tudi letos en vagon, po svoji jakosti neprekosljivega prašilnega žvepla „**Sulfuree Trezza Romagna**“ finosti 85/95 naročiti, ako se zadostno število odjemalcev oglasi. P. n. zainteresenti se toraj vabijo najkasneje do 15. marca podpisanemu naznaniti, koliko da bodejo tega žvepla potrebovali.

S spoštovanjem

V. Schulfink v Ptuj.

183

jeklene pluge, na 1-, 2-, 3- in 4-rezila,
Travniške, za mah, členaste in poprečne (diagonal) **brane,**

kolčaste in gladke jeklenoploščnaste poljske valjarje
Sejalne stroje „Agricola“,

stroje za kositi travo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, grablje za seno obračati.

Patentovane aparate za sušenje sadja, zelenjave i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor za vse druge potrebe, sadne in grozdne mline,

grozdni rablači,

stroje za rezanico

s patentovanimi valjarji (Ringschmierlager) z najlajšjim tekom in se prihrani 40% moči.

Mline za šrot,

ribežne za repo, prenošajoče

peči za štedilne kotle,

soparnike za klajo (futer.)

Dopisuje se tudi v slovenščini. 98

Najizbornejše, pripoznane izvrstne

Mlatilnice

s patentovanimi valjčnimi Ringschmierlagern za

ročno privlačno (göpel)

in

parno silo.

Napravo prenašalnih sil

(Göpelwerke)

za vpregati 1 do 6 voznihi živalij.

Najnovejše žitne čistilnice, trijerji za koruzo ribati.

Samedelujoče patentovane trtne škropilnice „Syphonia“

Preše za mrvo in slamo za ročno silo, štabilne in prevožne, kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje in razpošilja po najnovejši konstrukciji

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. edino priv. tovarne kmetijskih strojev, livarna in fužina na par. Vstavljen 1872. na Dunaju III, 750 delavcev.

Taborstrasse št. 71.

Odlikovana z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami na vseh večjih razstavah.

Obširne cenike in mnogoštevilna priznanska pisma zastoj. — Zastopniki in pre-kupci se iščejo.

KARL MARK,

fabriška zaloga klobukov

Tegetthofstrasse 35 v Mariboru, Tegetthofstrasse 35

priporočam za jesen in zimo

fine volnene in filcaste klobuke, nepremočljive štajerske lodnaste klobuke od gl. 1.50 naprej.

Klobuke za dečke po ceni.

Največja zaloga vsakovrstnih filcastih copatov, visokih in nizkih od 90 kr. naprej, kakor tudi športne in zimske kape po vsaki ceni.

Razen tega dovoljujem si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti da je izšel moj novi ilustrirani (s podobami) cenik, katerega toplo priporočam v pregled. 81

Sezona 1901.

Sezona 1901.

Salon za imenitne gospodske obleke po meri,

najelegantnejšega kroja in zmernih cenah. 152

Leopold Klein, krojaški mojster, c. kr. imetnik privilegija.

Vzorci zastoj in franko. Maribor, Tegetthofstrasse št. 41. I. nadstropje. Vzorci zastoj in franko.

Dober sadni mošt

se prodaja v žganjski pivnici

MAX STRASCHILLA v PTUJU. 116

Poljedelska, zelenjava in cvetlična semena od Edmund Mauthner-ja v Budapešti.

Prodaje po izvirnih cenah glavnega kataloga franko na dom postavljeno; zalogo ima samo

Adolf Sellinschegg trgovina „pri zelenem vencu“ nasproti gledališča V PTUJU.

Vsakovrstna deteljna semena:

štajerska 3letna, predenice prosta
lucerna 7letna predenice prosta
rudeče cveteča 1letna predenice prosta,
Esperset, hmeljska, šotska, švedska vund ali
tanen detelja, bela travniška detelja.

Krmilna pesna semena:

mamuth dolga, rudeča velika (Riesen),
ekerndorfska rumena velika podolgasta,
ekerndorfska rudeča velika podolgasta,
eberndorfska rumena okrogla, sladkorna
pesa velika za krmenje, podzemska kolo-
raba za krmenje, veliki koren za klajo,
nove velike buče z jedrami brez lupink
za olje dobivati, mohar za zeleno krmljenje,
grasiča, solnčne rože, mak, konoplje, lan,
ogrščica, ženof in pesna semena, sadna
čebula, (luk) mala in rudeča.

Vrsta travnih semen:

Travna mešanica za mokra tla, Travna
mešanica za suha tla, Raygras, Honiggras,

Kamgras, Knaulgras, Fioriengras, Gold-
hafer, Rispengras, Wiesenschwingel, Wie-
senfuchs črni, nizka trava, Thimotheusgras.

Zelenjadna semena:

Karfijol, zlati koren, dolge murke,
zgodnjo in pozno zelje, ohrovt, koloraba,
zgodnji pritlični grah, sladkorni grah,
kolni bob, špinača, paradižnik, bela in
rudeča repica, monatreig, zimska retkvica,
pastniak, por, paprika, jedilne buče, en-
divija in glavната solata, majoron, basili-
kum sladkorne melone, timijan vodene
melone, čebulna semena, kifličasti krompir,
nove vrste prav zgodnji rumeni krompir.

Semena za cvetljice:

Reseda, rožmarin, fajgel, klinček (nagelni)
čudežnica (Wunderblume), vrtnice, lobelia,
ritersporn, petunia, portulac, verbenien,
mačehe, zinien, samtblume, vergissmein-
nicht.

Gumi za požlahtnenje američanskih trt, najboljše vrste. Rafija, svetla dolga, dobro vezilno blago za vino-
grade. Galica, rimsko žveplo najfineje, kadilna smola za vinograde, za varstvo slane, novi kuhani, in pre-
klani štopelni za požlahtnenje trt, drevesni vosek za sadna drevesa, milo (Schmierseife) in mrčešni prašek
proti krvni uši, dalje umetna gnojila, Tomaževa moka, koščena moka, amonijak in kali, superfosfati,
kilisalpeter, vinograška gnojila. Prodaja judendorfskega roman in portland-cementa, kotran in karbolej.
Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. Vasilinovo
mazilo za usnje rumenaj Rusko patentovano mazilo za usnje. Štedilni kolomaz.

Ceniki zastonj in franko.

**Vsaka
gospodinja
in mati**

se mora blagovati,
katera rabi z ezirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner Kneippovo
sladno kavo (pristno
samo v znanih izvir-
nih zavitkih).

128

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,
prinese najnovejše novice in zastopa inte-
rese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo
1 krono 20 vin. ali 60 kr.
io izvodov stane na leto 6 krone 60 vin. s pošto
vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptuj.“

Izvrstne in najnovejše domače mline

brez kamnov in valjerjev, s samodelujočem sitom za kuhinj-
sko, posebno pa za živinsko moko, jako trpežni, ki se dajo
lahko goniti z roko, ali z vsako drugo silo, izpolnjuje in pro-
daja od **75 gld.** naprej, kakor tudi vse druge

kmetijske stroje

po najnižji ceni, ter rad natančno odgovarja slovensko ali
nemško

Jos. Božič,

120

kmet v Vancivesi, pošta Grafenstein na Koroškem.

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami
v Celju, glavni trg 2,
priporoča svojo največjo zalogo molitvenih in šolskih knjig
in ljudskih (narodnih) spisov.

20/t.

Ustanovljeno leta 1842.

V. Schulfink, v PTUJU, glavni trg

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega
blaga, kakor kavo, sladkor, riž, rozine, vaj-
perle, moko, petrolej i. t. d. po najnižjih cenah.

13

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti;
dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne
24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra
in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun

kramarskih in živinskih sejmov,
ob jednem tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun do-
mačih, v obilnem številu tudi tuji, da celó inozemski
kupci.

45

Kopališče v Ptuj.

Vsak dan dobe se kopele v banjah, pršilne in mrzle ko-
pele in vsaki torek, četrtek in soboto od 1 do 2 ure
popoldne soparne kopele, ki posebno pomagajo zoper tr-
ganje po udih in kosteh.

8

JOS. KASIMIR v Ptuj,

florijanski trg

Trgovina špecerijskega in vsakovrstnega blaga, zaloga piva „Reininghaus.“
Zastop zavarovalnega društva proti ognju in zavarovanjem življenja „Generali“
ustanovljeno leta 1876. — Zaloga sladkorja, kave, čaja, ruma, celega in
zasekanega špeha, najmočnejšega špirta za jesih, žganja, najboljšega
olja, cementa, karbolineja, žgane smole, suhih in oljnatih farb, firneža,
žvepla, apno za klajo (Futterkalk), grenke soli, sode, žajfe, živinske in
druge kortače i. t. d. po najnižji ceni.

78

V novič znižane cene!

Use stroje za poljedelstvo.

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi.

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žvepljanje trt.

Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER, na Dunaju, II₂ Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo!

Členiki brezplačno!

Pred ponarejanjem se je posebno treba vorovati!

147

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzajem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerovne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledice, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborna sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utežujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice. odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezni, ki morejo nastati vsled zapehe, napenjanja itd. Škatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Škatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljivi sok ali želišni sirup, prirejen za lahko raztvorljivim apnenim železom, utežuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov ovet (Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utežujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vodna skrb p. n. ekonomov, poljedelcov, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilno pripravo za živino.

Varstvena znamka.

Doktorja pl. Trnkóczyja

104

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolašče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Varstvena znamka.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos takoj s poštnim povzajem pošlje.

***** Oves za seme *****

domačega pridelka, najrodovitnejše vrste za Spodnje Štajersko, Wilkom in Dupaner, prodaje

Karl Hermann v Laskem (Markt Tüffer).

Roda ali v najem se da

opekarna (ciglenca) z vso pripravo v Sesterzah pri Ptujski Gori. Ona je bolj male vrste in se z delom lahko takoj prične. Več pove Anton Hadner, po dom. Škof v Strasgojncih, pošta Pragersko.

137

W. Blanke v Ptuji

glavni trg šte. 6 | ogerska ulica šte. 6

nasproti nemški farni cerkvi. | nasproti veliki vojašnici.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem, šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

C. kr. zaloga
šolskih knjig

in zaloga
kart.

Vsaki čas velika zaloga vseh šolskih knjig v najnovejši izdaji kakor tudi trgovskih opisovalnih knjig za trgovce, vseh pisalnih in šolskih potrebščin, Eichmann-ovih pisank in risank, pisanega in svilnega papirja v vseh barvah, pisalnega papirja in papirja za pisma v mapah in kasetah, prav po ceni; zavitkov, papirnatih vrečic, papirja za zavijanje itd. itd. najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

Na debelo in drobno.

Zaloga vseh tiskovin

za slavne župnijske urade, šolska vodstva, obč. predstojništva i. t. d. v dvojnem jeziku in vseh vrst kancelijskih potrebščin po najnižih cenah.

Izdružujejo se po ceni in hitro: trgovske tiskovine za trgovce in obrtnike in sicer: pisma, zavitki z natisom trdk, računi, vizitnice, naslovne karte, pečatne znamke za steklenice in pisemske zaklepe, štampilje iz kavčuha in kovine.

Najbogatejša zaloga katoliških od škofijstva potrjenih

molitvenikov

v jako lepem vezanju in po raznih cenah.

Pripovedne knjige

v zabavo in pouk z lepo ozaljšanimi platnicami v veliki izbiri.

Novo: Od Gjuro Bandurić-a spisana knjižica

Fran Baron Trenk, vodja hrvaških bandurov

velja 40 h, proti naprej pošiljati zneska od 45 h franko po pošti.

Moja dobro urejena

knjigoveznica

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela dobro in ceno.

Razglednice

v najfinejši svetlotiskovni izvršitvi pošiljam jaz za K 35.— 1000 komadov in potrebujem k narejanju samo eno dobro fotografijo. Natisk na voljo, v nemškem ali slovenskem jeziku.

Gospodom trgovcem dovolim pri cenah veliki popust, ter prosim za prav mnogoštevilna naročila.

Dr. Rose balzam | Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarne B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Ovestro-Ogerskem, potem v Ptuj v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a. v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezni, vzdrži konje močnejše in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebno dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2—, 100 kg. K 22— iz Dunaja.

Vaselinovo mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih škatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1-10, 1 kg K 2—, 5 kg K 8—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1-40, 100 kg 24—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski. 99

JOSEF GSPALTL.

zlatar, srebrar in optiker v Ptuj, crkvena ulica št. 6, priporoča svojo zalogo najnovejših, najpripravnejših in solidnih žlanih kamenov, zlatnine, srebernine itd., potem tudi svojo veliko zalogo zlatih, srebernih, tula- in nikelnastih ur. Za vsako uro se več let jamči. baro lepoto in dragotino kupuje po najvišji ceni, ali jih pa tudi zamenja za drugo robo.

Usakovrstna popravila se sprejemajo in vsakemu v zadovoljnost, dobro in po nizki ceni izdelujejo. 5

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Traun & Stiger

v Celji.

Trgovina z špecarijskim, kolonjalnim blagom, sladčicam (delikatese) in mineralno vodo na debelo in drobno. 23

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

Pisarna

odvetnika

dr. E. Ambrositsch-a

se nahaja v

Ptují,

Ungarthorgasse št. 9. 159

Tisk: W. Blanke v Ptuj.